

nobenega haska. Ne bomo popisovali velikanske skode, katero so zajci napravili po našem sadnem drevju, ker to je že itak dovolj znano. Prosimo le: Visoki deželni zbor naj blagovoli lovsko postavo tako spremeniti, da bomo smeli tudi mi sadjereji skozi celo leto pokončevati zajca kot škodljivo in roparsko žival. — Občine nevinorodnih okrajev, ganite se tudi in takoj odpošljite enako prošnjo na visoki deželni zbor v Gradec!

Sejmovi. Dne 18. januarja v Polčanah (za svinje). Dne 20. jan. v Arnovžu in pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Dne 22. jan. v Mozirju, Imenem (za svinje) in na Bizeljskem. Dne 23. jan. na Bregu pri Ptujju (za svinje). Dne 24. jan. v Teharjih in Koprivnici.

Dopisi.

Iz Maribora. (Č. cerkvenim predstojništvom!) Lani so prenovili mestno kapiteljsko cerkev sv. Nikolaja v Varaždinu. Pozlatarska dela je cerkveno predstojništvo izročilo našemu rojaku, g. Alojziju Šketu, cerkvenemu pozlatarju v Mariboru, grajske ulice št. 6. Vrlo je izvedel svojo nalogo g. Šket. Njegovo delo vse hvali in celó mil. nadškof zagrebški so ga pohvalili. Častno pišeta o njem tudi dva hrvaška lista. »Varaždinski vjestnik« pravi: »a pozlatarske radnje izvršio je sa mnogo strukovna znanja g. Vjekoslav Šket, pozlatar iz Maribora«; in »Narodne Novine« v Zagrebu pišejo: »Pozlatarske radnje izveo je na vseobče zadovoljstvo pozlatar g. Vj. Šket iz Maribora«. Zato pa priporočamo našim cerkvenim predstojništvom g. Šketa, ki je domačin, v resnici krščanski in naroden mož. Enakega moža pa tudi priporočamo za pasarska dela, namreč g. Karola Tratnika v Mariboru, stolne ulice, ki res jako okusno, dobro in vestno vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje. Kot tretjega pa priporočamo mizarja g. Kregarja v gosposkih ulicah, ki ima v svoji zalogi jako fino, dobro, v lastni delavnici izdelano pohištvo vsake vrste. — Čč. gospodje, naročujte pri teh možeh! Drugi, ki niso naši, se mastijo z našim denarjem in ga nesejo Bog ve kam na tuje. Ti pa, ki so zavedni možje ter podpirajo vsa naša krščanska in narodna podjetja, ne dobijo doma zaslužka. Ali je to prav?

Iz Celja. (Veselica pevskega društva) dne 12. jan. v čitalniških prostorih se je obnesla gledé moralnega uspeha izvrstno, žal, da ne ravno tako tudi gledé gmotnega uspeha. Zbor je prednašal v občeno priznanje dr. B. Ipavčičevu: »Mi vstajamo«, a osmospev Gr. Riharjevo: »Zvonovi« in Brajša-vo: »Réverie«, ter smo se prepričali, da ima društvo izvrstnega pevovodjo in tudi med pevci nekaj izbornih močij. Tudi pri šalorigri »Župan« bile so vloge tako srečno razdeljene, da ni bilo mogoče boljše. Zlasti zaslužita vsa pohvalo Jaka Dolinar in Ančika. Istotako moramo pohvaliti Miho, Anžeta in Tomaža, ki so pokazali, da so kos svojim nalogam. Med posameznimi točkami in dejanji je sviral g. Arzenšek na glasovirju ter je mladi svet že nestrpno pričakoval glavne in zadnje točke, ples. Navdajala nas je vse le želja, da nas povabi društvo kmalu zopet h kaki veselici. Ne znamo, če navdaja ta želja tudi društven odbor. Žalibog, da so se odlikovali tudi tokrat s svojo nenavzočnostjo ravno tisti narodnjaki, kateri imajo največ uzroka prihajati k takim veselicam, ter poleg teh tudi še nekatere osebe, ki nočejo priznati narodnim društvom enakopravnosti, nekaterim niti pravice do obstanka. Kolike važnosti je složno delovanje pri društvih, o tem ne bodemo razpravljali, ker se je o tem že preveč govorilo in pri

vsaki priliki poudarjalo. Toda le prerado se pozabi, da so gole besede brez dejanj prazne pena. Mlademu, deželni zboru: »Le tako pogumno naprej!

Iz Ljutomeru. (Šolska tombola), katero je priredilo učiteljsvo Franc-Jožefove šole na dan sv. Treh kraljev zvečer v Vaupotičevih gostilnih prostorih in prid ubogih šolskih otrok, je imela prav lep uspeh. Mnogobrojna udležba je pokazala, da ima Franc-Jožefova šola in na njej učeca se ubožna mladina mnogo dobrosrčnih prijateljev v Ljutomeru in v okolici, kateri vsako dobrodelno podjetje dobrohotno in darežljivo podpirajo. Dobitkov — prav lepih in tudi praktičnih — je bilo 42, med temi 37 darovanih. Čisti dohodek je znašal 85 gl.; s pomočjo tega dobivajo ubogi šolski otroci šolske zvezke, knjige in pisalna sredstva skozi celo leto zastopj. Šolsko voditeljstvo se prav pristréno zahvaljuje vsem, ki so kaj darovali ali storili v ta lepi namen. Bog povrni!

Iz Ptujja. (Nemško-slovensko limanice.) Mi slovenci ptujski smo bili nekoga dne zelo presenečeni, zapazivši velikanski napis na »tem novem hramu« »štric nove c. kr. pošte.« Z veseljem smo čitali prvo vrsto: »Pri kmetu«. To je dobro pogodil. A ko smo brali dalje, jezili so se nam lasje, češ, je-li spet Bohorič ali Kuzmič ustal od mrtvih. Pa se bolj smo bili začudeni, ko pristopi k nam kmet prave slovenske korenine, moleč nam neki listič nasproti in proseč nas, naj mu povemo, kaj stoji napisano na omenjenem lističu, ker take slovenščine ne razume. Bila je reklama neke štacune, ki se misli s prvim svečanom na novo odpreti. Pa naše začudenje je doseglo vrhunec, ko smo izvedeli, od kod piha ta smešna sapa. »Petauerca« nam je dala prve podatke in navodilo, da smo »pogrunтали« onega gospoda, ki pravi: »Deutsch bin i', a das G'schäft zieht vor.« Ona jo namreč v »divnih« verzih opevala naobraženost in politično pamet tega »deutsch bin i.« In ta takoj, ko je videl, da se je Nemcem zameril, je hotel svojo krivdo popraviti in dejansko je pokazal, da se pretaka prava tevtonska kri po njegovih žilah. Takoj je dal nad slovenskim napisom nemškega: »Zum Bauern« postaviti. Dragi mi »deutsch bin i,« bodi, kar si dosedaj bil! Mi te moramo zaničevati, ako rabiš slovenski napis le za limanico, da bi privabil z njim slovenske kmete v svojo »te« novo štacuno. Pa siromak, grozno si se zmotil. Vsak pošten Slovenec se ti v pest smeje. Lahko si preverjen, da boš malo slovenskih grošev privabil v svoj žep, čeravno imaš široke hlače. Z Bogom! —y.

Iz Ptujja (Umrli je mož!) Te besede pesnikove so nam bile na misli, ko smo dne 8. prosinca k večjemu počitku spremljali gosp. Luko Kunsteka, gimnazijskega profesorja na Ptujju. Da-si v stajarski deželni službi, ni mož nikdar zatajil slovenske svoje matere, pa bilo to višjim ljubo ali ne. Čitalnica ptujška ni imela zvestejšega uda. Močno, močno ga bode pogrešala. Ptujski Slovenci zadnja leta žal, radi družbe iščejo po drugih gostilnicah in svoje groše nosijo nemškutarjem v žep. Držite se svojega »Narodnega doma!« Posnemajte blagega pokojnika! Če si zvečer v »Narodnem domu« našel le dva ali tri, med njimi je bil profesor Kunstek. In tu smo v prijateljskem razgovorjanju spoznavali njegove vrline. Vse ga je ljubilo. To se je pokazalo posebno ob sprevodu. Takih sprevodov je na Ptujju malo. Ednajst duhovnikov, na čelu jim prečastiti gosp. prošt ptujski, Jožef Hrzič. Uradniki, meščanstvo, šolska mladež, Slovenci od daleč — dolga, dolga vrsta. Obnašanje, kakor se spodobi, tiho, mirno, da si takoj vedel: To je slovenski pogreb. Mogočni možki zbor mu je zapel pred hišo in na nemškem pokopališču pretresljivi slovenski žalostinki. Hvaležni učenci so se poslovili na grobu od svojega učitelja z ganljivim: »Es ist bestimmt«. Mi pa

smo se vračali z mirodvorja z iskrenimi željami, da nam Bog daj revnim Slovincem več tacihi mož-uradnikov! Pokojniku trajen spomin! Njegovi duši mir pri Bogu!

Od Sv. Duha na Ostrom vrhu. (O našem gadu). Za novo leto smo dobili pozdrav z Nemškega, in sicer po »Tagesposti« dne 2. januarija. Tam so namreč med 21 dopisi oglašili tudi črni krokar s Slovenskega, ki poroča, kako grozni roparji da so Duhovčani, osobito kako hudobna je hiša g. Feliksa Lakožiča, p. d. Heriča na Vurmata, iz katere hiše so sedaj baje v kratkem času že četrtega hudodelnika zandarji odgnali pred sodnijo. To je laž! Žalostno je, da se na tak način o Slovincih v liberalne nemške časnike poroča, ker Nemci potem rečejo: »Glejte, taki roparji so Slovenci! Le po njih!« Še bolj žalostno pa je, da to piše v nemške novine sin odlične slovenske rodovine! Dopisnik »Tagesposte« nam je namreč prav dobro znan že iz hudobnega načina pisave. Kot pravega berača smo ga pred leti med se sprejeli in ga tudi po mogočnosti podpirali. Sedaj, ko se je malo opomogel, razgraja kakor bi bil ob pamet. Godi se nam, kakor možu, ki je v zimi na cesti našel zmrznjenega gada. Iz usmiljenja ga je pobral in ga djal pod svojo obleko. Ko se je pa gad ogrel in oživel, je piknil moža in mu smrt zadjal. Tako je naš liberalni dopisnik krščansko usmiljenje tirjal pri nas in tudi našel, a hvaležnosti ne pozna. Treba bo se torej odločneje na noge postaviti v obrambo poštenja slovenske fare ob nemški meji!

S Huma pri Ormožu. (Občinske volitve) so se dne 2. prosinca končale, kakor po zdravi pameti ni bilo drugače pričakovati, tako, da je v šestokrat in to enoglasno izvoljen županom g. Martin Ivanuša, kmet in ud različnih zastopov v ormoškem okraju, vzoren narodnjak. Ta izvolitev je tem važnejša, ker so ormoški nemškutarji in njih hlapčevci hoteli s pomočjo nekaterih kimovcev pridobiti tla za svoje namene. Namestnija in sodnija jim je za pustni čas podala dolge nosove, katere ne bodo tako hitro zgubili. Občinska svetovalca sta gg. Jakob Zidarič in Matija Masten; odborniki večinoma prejšnji in za slovensko reč zanesljivi. Vseh geslo naj bo vse za vero, domovino in cesarja. Nasprotniki bodo pa pre na »fašenk« svojega »rihtarja« stavili. Berlunc.

Iz Krčevine pri Ptujju (Občinske volitve). Dne 16. dec. smo imeli pri nas občinske volitve. Izvoljeni so bili v III. razredu: Potrč Franc, Toplak Franc, Voda Ignacij in Krivec Janez; v II. razredu: Bābosek Franc, Plajnsak Osvald, Lah Franc in Krajnc Janez. Ti so naši slovenski možje. V I. razredu pa so bili voljeni Nemci: Kollenz Jožef, Vetter Pavel, Berghaus Gašpar in Stalzer Jožef. V tem razredu je bilo naših in nasprotnih glasov število enako. Slovenci smo imeli tudi pravilno in veljavno pooblastilo, toda volilna komisija, v kateri sta imela glavno besedo dva nemškutarja, ki ju je v komisijo poklical sam župan Toplak, je to pooblastilo zavrgla in nemčurji so zmagali. Slovenci pa so to županu zelo zamerili. Žal, da je mnogo volilcev izostalo. Bili smo do zadnjega časa zapuščeni, odslej bo sčasoma že boljše, ker imamo v občini svoje bralno društvo, ki pa ga nekateri Slovenci sovražijo. Vprašamo vas: Ali niso sami pošteni možje, ki vodijo društvo? Ali ni dobro, koristno in potrebno, prebirati dobre, v katoliškem in slovenskem duhu pisane knjige in časopise in gojiti ljubezen do vere, domovine in cesarja, kakor to društvo uči svoje ude? Pristopite rajši in prepričajte se o tem! Sicer pa se kakih nasprotnikov prav nič ne bojimo. Želeli bi si političnih shodov v ptujski okolici, da bi se ljudje nekoliko podučili o političnih pravicah in dolžnostih. Ptujski Slovenci pri kat. slov. polit. društvu »Pozor«, ali res celo leto spite zimsko

spanje, ker nikdar družega ne izvemo o vašem delovanju, nego imena vsakoletnega odbora? Dne 29. dec. je bila županova volitev. Za župana je bil zvoljen Toplak, za svetovalce tudi sami naši možje, Potrč, Lah in Krivec. Upamo in pričakujemo od župana, da se bo v bodoče kazal bolj odločnega Slovenca, kakor pri zadnjih volitvah in sploh tako nastopal, da ne bo delal sramote slovenski Krčevini.

Iz »kofje vasi. (Društva, gibajte se! Mrzlo je, pa zamrzniti vendar nečemo. »Edinost« v Vojniku, moška podružnica naša sicer se tišči v kot za peč, a naša ženska sv. Cirila in Metoda namerava vendar prirediti veselico na pustno nedeljo. Pričakuje se petje, predavanje in tombola in seveda zborovanje. Da bi se vendar začelo bolj gibeno življenje in zanimanje za take blage namene! Podružnica upa tudi, da dobi stalni glediški oder — potem bode gotovo veselo živela in cvela.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Splošne občinske volitve bodo bržčas v drugi polovici meseca februarja. Krščanski volilci so že pripravljene, židovski liberalci pa se pripravljajo. Tem bodo pomagali socijalni demokratje, katerih vodje so popolnoma v liberalnem taboru. — Vlada je predložila v deželnem zboru predlogo, da se naj na višjih realkah podučuje krščanski nauk.

Češko. Cesarski namestnik, grof Thun, gotovo odstopi še le po zasedanju deželnega zbora. V tem hočejo Nemci po vsej sili, naj se voli v deželni odbor po narodnih kurijah ali oddelkih. Ta predlog poslanca dr. Russa se je oni dan izročil dotičnemu odseku.

Štajarsko. V Gradcu bodo Bismarkovci praznovali 25letnico nemškega »rajha« dne 18. prosinca. Kaj jih vendar briga nemški »rajh«? — Dne 5. prosinca je pri Sv. Miklavžu v Sausalu svojim volilcem poročal poslanec Alojz Karlon.

Koroško. Deželni odbor je izdelal novo volilno postavo, pa prav po liberalnem kopitu. Po tej postavi bodo v mestih imeli volilno pravico vsi polnoletni, ki plačujejo kaj cesarske dače, na kmetih pa se zahteva 5 gld. dače. — V Pliberku se je ustanovila mestna hranilnica.

Kranjsko. Vlada je predložila deželnemu zboru nov stavbinski načrt za Ljubljano. — V nedeljo je bil shod katol. političnega društva na Pristavi pri Trziču. Govorili so gg. A. Kalan, dr. Krek in, dr. Žitnik.

Primorsko. V Gorici so spet imeli slov. stariši shod. Zahtevali so slov. ljudsko šolo sredi mesta; kajti bivša kosarna pod Turnom ni za šolo. — Štirje slov. deželni poslanci tržaški se ne morejo udeleževati deželnozborskih obravnav. — Laška drhal je v Piranu slov. isterske poslance s kamenjem napadala. Poslanci niso ondi dobili voza ter so morali peš v Koper. Neznosnih razmer na Primorskem je največ kriv cesarski namestnik Rinaldini.

Tirolsko. Deželni zbor je oni dan sklenil, da se letos slovesno praznuje 100letnica zveze tirolske dežele s presv. Srcem Jezusovim. Temu so ugovarjali liberalni poslanci, ki so tudi v Tirolih taki, kakor po dragod.

Hrvatsko. Reški mestni zastop je soglasno sklenil, da se mora Reka izločiti iz senjske škofije. — Srbska, pravoslavna škofija se ustanovi v Zagrebu, kamor se bojda tudi iz Križa preseli grška katoliška škofija.

Ogersko. Liberalna stranka ni več z minister-skim predsednikom, Banffyjem, zadovoljna, ker je ta